

Spis treści

1. Wstęp	3
1.1. Lokalizacja	3
2. Podstawa, cel i zakres opracowania	3
3. Oznaczenie inwestora ubiegającego się o pozwolenie wodnoprawne	3
4. Stan istniejący	3
5. Cel i zakres korzystania z wód	3
6. Hydrologia	3
7. Rozwiązania projektowe	5
8. Obowiązki wobec osób trzecich	6
9. Wytyczne eksploatacji	6
10. Stan prawny terenu	6
11. Oddziaływanie na środowisko	6
12. Wpływ budowy przystani na wody powodziowe	7
13. Budowa przystani a miejscowy plan zagospodarowania terenu	7
14. Wpływ użytkowania przystani na wody powierzchniowe i podziemne	7
15. Urządzenia sanitarne i odbiór nieczystości	7
16. Zaopatrzenie w energię elektryczną, wodę i paliwo	7
17. Znaki wodne i nawigacyjne	8
18. Wykorzystane materiały	8
19. Komentarz do uzgodnień	8

Spis załączników

1. Uzgodnienie z RZGW
2. Uzgodnienie z Urzędem Żeglugi Śródlądowej
3. Wrys i wypis z mapy ewidencji gruntów
4. Kopia planu zagospodarowania terenu

Spis rysunków

1. Plan orientacyjny
2. Plan syt. wys.
3. Przekrój koryta rzeki
4. Przekroje brzegowe
5. Ponton przystani pasażerskiej
6. Ponton przystani turystycznej
7. Mocowanie pontonów

1. Wstęp

Operat niniejszy dotyczy budowy przystani wodnej pasażerskiej oraz turystycznej w Brzegu.

1.1.Lokalizacja

Projektowaną przystań zlokalizowano na rz. Odrze w Brzegu, poniżej mostu drogowego Brzeg – Namysłów, na prawym brzegu rzeki, koło km 199,200 rzeki Odry.

2. Podstawa, cel i zakres opracowania

Operat wykonano na zlecenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Brzegu (pismo MOSiR-I 071/34/2007 z dn. 22.11.2007).

Celem opracowania jest zebranie danych niezbędnych do uzyskania decyzji wodnoprawnej na budowę i eksploatację przystani wodnej w Brzegu.

Zakres opracowania to operat wodnoprawny na budowę i eksploatację przystani w Brzegu, stanowiącej urządzenie wodne w rozumieniu art.9 p.19.4 Prawo Wodne (Dz.U.115 poz 1229)

3. Oznaczenie inwestora ubiegającego się o pozwolenie wodnoprawne

Inwestorem jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Brzegu. 49-300 Brzeg, ul. Korfantego 34.

4. Stan istniejący

Przez m. Brzeg przebiega droga wodna Odry, jednak brak jest przystani dla turystyki i rekreacji.

Teren przewidziany na przystań jest niezabudowany. Skarpa rzeki jest porośnięta drzewami i krzakami, ubezpieczenia brzegowe zniszczone.

5. Cel i zakres korzystania z wód

Celem i zakresem korzystania z wód jest budowa i eksploatacja przystani wodnej, stanowiącej urządzenie wodne w rozumieniu art.9 p.19.4 Prawo Wodne (Dz.U.115 poz 1229).

6. Hydrologia

Teren przyszłej przystani leży kilkadziesiąt metrów od wodowskazu „Brzeg – Most” będącego w sieci obserwacji hydrologicznych Instytutu Meteorologicznego i Gospodarki Wodnej. Charakterystyczne stany i przepływy dla tego miejsca przedstawiają się następująco:

A) Charakterystyczne stany wód dla wodowskazu Brzeg Most

- Km rzeki Odry - 199,1
- Powierzchnia zlewni - 19719,0 km²
- Rzędna „zera” wodowskazu - 129,20 m Kr (129,30 NN)
- Stan alarmowy - 500 cm (134,30 NN)
- Stan ostrzegawczy - 420 cm (133,50 NN)
- WW - 730cm
- SWW - 500 cm
- Granica górna SW - 297 cm
- SW - 215 cm (131,45 NN)
- Granica dolna SW - 152 cm (130,82 NN)
- SNW - 103 cm (130,33 NN)
- NW - 32 cm
- Obliczono z lat - 1946 – 2006
- Abs. max - 730cm
- Data wystąpienia Abs. max - 10.07.1997r.
- Abs. min - 32 cm
- Data wystąpienia Abs. min - 30.01.1958r.
- Najwyższa woda żeglowna (WWŻ) - 380cm (133,10 NN)

A) Przepływy maksymalne o zadanim prawdopodobieństwie wystąpienia – $Q_{\max}$ % (m/s³) – oraz stanu przepływu maksymalnego dla wodowskazu Brzeg Most

a) Okres obliczeniowy – 1946 – 1997

b) Przepływ maksymalny $Q_{\max}$ % (m/s³)

- 50%	-	596	H=509
- 1%	-	2072	H=681
- 0,5%	-	2315	H=692
- 0,2%	-	2634	H=704
- 0,1%	-	2873	H=712
- 0,05%	-	3111	H=719
- 0,01%	-	3660	H=734

c) $H_{\max}$ - 730 cm (lipiec 1997)

d) $Q_{\max}$ - 3530 m³/s (lipiec 1997)

e) $Q_{\max p}$ - 0,02% (lipiec 1997)

B) Wybrane stany maksymalne – $H_{\max}$ (cm) – w latach 1813-1997 większych powodzi na rzece Odrze w przekroju wodowskazu Brzeg Most

- 1813 - 554
- 1831 - 591
- 1854 - 700

➤ 1902	-	570
➤ 1903	-	658
➤ 1965	-	588
➤ 1977	-	629
➤ 1985	-	634
➤ 1997	-	730

7. Rozwiązania projektowe

W zakres rozwiązań projektowych, określanych przez Prawo Wodne jako „urządzenie wodne” wchodzi przystań pasażerska i przystań turystyczna („marina”).

a) Przystań pasażerska

Przystań zlokalizowano w km 199 +120 tzn. 20 m poniżej wodowskazu „Brzeg Most”. Projektuje się budowę trzech dalb cumowniczych. Pomiędzy dwiema dolnymi dalbami zamocowany będzie ponton, poprzez który następować będzie wsiadanie i wysiadanie ze statku. Na długości pontonu tj. na 12 m przewiduje się na brzegu budowę schodów, stanowiących zarazem ubezpieczenie brzegu. Stopa skarpy na tym odcinku podparta będzie ścianką szczelną.

Z uwagi na duże wahania wody (do 6 m) przewiduje się ślizgowe zamocowanie pontonu do dalb. Komunikacja z lądem za pomocą trapu.

Na koronie skarpy planuje się szafkę z energią elektryczną oraz doprowadzenie wody pitnej.

Urządzenia sanitarne znajdować się będą w pobliskiej „Marinie”.

b) „Marina”

Przystań turystyczną zlokalizowano ok. 150 m poniżej przekroju wodowskazowego „Brzeg Most”, co oznacza km 199 + 250 rz. Odry. „Basen portowy” stanowi pole ostrogowe.

Projektuje się 20 m pomostu pływającego poprzecznego oraz 30 m pomostu równoległego do brzegu.

Brzeg pomiędzy ostrogami planuje się wzmocnić ścianką szczelną na dł. ok. 30 m, dalej narzutem kamiennym.

Poniżej górnej ostrogi projektuje się budowę slipu, umożliwiającego wodowanie jachtów z przyczepy samochodowej.

W pierwszym etapie eksploatacji, uwzględniając cumowanie jachtów burtą do pomostów lub nabrzeża, otrzymamy ok. 80 m „linii cumowniczej” co oznacza miejsce dla ok. 15-20 jachtów. W miarę wzrostu liczby jachtów należy przejść na sposób cumowania „boja – pomost” czyli dziobem lub rufą do pomostu. Oznacza to miejsce dla ok. 20-25 jachtów.

W przyszłości jeśli zajdzie taka potrzeba poprzez wydłużenie linii pomostów pływających osiągnąć można w tym miejscu ok. 40 stanowisk cumowniczych. Nie wydaje się, aby w lokalnych, konkretnych warunkach, liczba ta została przekroczona.

Osobnym technicznym problemem jest sposób cumowania stałych pomostów pływających.

Budowanie przystani wodnych na pomostach pływających „całorocznych” tzn. nie wymagających wyciągania ich na zimę – jest dzisiaj standardem.

Dotyczy to jednak akwenów o małym ruchu poziomów zwierciadła wody. Tutaj średnio roczne ruchy wody to 2-3 m (historyczne ponad 6,5 m). „Bezobsługowe” cumowanie pontonów (całoroczne) jest możliwe, ale wymagałoby budowy ok. 5 wysokich dałb, odpornych na pochód lodów. Dałoby to „marinie” wygląd portu handlowego. Nie mówiąc o kosztach.

Dlatego przyjęto mocowanie pontonów do „martwych” kotwic, a na zimę i okres wielkich wód cumowanie ich do brzegu. Zasady obsługi pomostów podano w p.9.

Szczegóły rozwiązań technicznych podano na zał. rysunkach.

W części lądowej „mariny”, poza zasięgiem wód, projektuje się budowę hangaru na łodzie oraz tawerny. Nie stanowią one przedmiotu niniejszego opracowania.

8. Obowiązki wobec osób trzecich

Poza wnioskodawcą, stroną w rozprawie wodnoprawnej jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Opolu, 45-954 Opolo ul. Odrowążów 2.

Obowiązkiem inwestora jest utrzymywanie przystani umożliwiające bezpieczną eksploatację bez zakłóceń pływów powodziowych.

9. Wytyczne eksploatacji

Zakłada się okres eksploatacji pomiędzy 1.05. a 30.10 (maj – październik). Poza tym okresem pontony powinny być przycumowane przy brzegu.

Zakłada się pozostawienie pomostów pływających do wystąpienia stanów Najwyższej Wody Żeglownej (WWŻ=380). W przypadku prognozy przekroczenia tych stanów (IMGW, RZGW), pontony należy złożyć przy brzegu, wzdłuż nabrzeża i przycumować do stałych, brzegowych pachołów. Możliwość prognozowania stanów wody w Brzegu w oparciu o wskazania wodowskazu „Miedonia” to ok. 1-2 dni. Czas „sprzątania” pontonów ocenia się na kilka godzin.

Przystań wymaga zatrudnienia na stałe pracownika – bosmana mariny. Powinien być przeszkolony z zakresu ratownictwa ogólnego i wodnego. Jego kwalifikacje określają osobne przepisy Urzędu Żeglugi Śródlądowej.

Przed oddaniem przystani do eksploatacji należy sporządzić regulamin przystani i instrukcję jej eksploatacji.

10. Stan prawny terenu

Właścicielem terenu w części lądowej jest Gmina , Miasto Brzeg.

Teren przykryty wodami płynącymi (koryto rzeki) jest własnością Skarbu Państwa, we władaniu Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej.

11.oddziaływanie na środowisko

Budowa przystani ani jej eksploatacja nie oddziałują ujemnie na środowisko.

12. Wpływ budowy przystani na wody powodziowe.

Projekt budowy przystani rzecznej nie zawiera elementów mogących mieć wpływ na warunki przejścia wód powodziowych.

Jedynym elementem umiejscowionym w korycie są dalby przystani pasażerskiej.

Powierzchnia „zmoczona” dalby czteropalowej stanowi pomijalną wielkość z przekrojem poprzecznym rzeki przy przepływie powodziowym. Dlatego uważa się, że budowa przystani nie zakłóca przepływu wód powodziowych.

13. Budowa przystani a miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Teren objęty inwestycją posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwalony uchwałą Rady Miejskiej w Brzegu nr XVIII/142/03, ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego nr 7, poz. 121, z dnia 6 lutego 2004r.

Charakter zabudowy określony został symbolami B4U/MN/Z/KS/KP tzn. że teren jest przeznaczony na: usługi sportu i rekreacji wraz z towarzyszącym mieszkalnictwem oraz zielenią, z funkcją placu publicznego z parkingiem i ciągami pieszymi.

14. Wpływ użytkowania przystani na wody powierzchniowe i podziemne.

Budowa i użytkowanie przystani nie wpływa negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne.

15. Urządzenia sanitarne i odbiór nieczystości

Zaplecze lądowe mariny będzie posiadało sieć wodno-kanalizacyjną.

Odbiór płynnych nieczystości ze statku pasażerskiego będzie się odbywał za pomocą samochodu asenizacyjnego, używanego powszechnie do pompowania szamb.

16. Zaopatrzenie w energię elektryczną, wodę i paliwo.

a) Marina

Z uwagi na duże wahania zwierciadła wody w sezonie, zrezygnowano z zasilania w wodę i energię pomostów pływających skąd zwykle następuje pobór do jachtów.

Punkty poboru wody i prądu umieszczono w pobliżu hangaru i slipu, poza zasięgiem wód powodziowych.

Założono że paliwo do łodzi dostarczane będzie indywidualnie w kanistrach.

b) Przystań pasażerska

Na koronie skarpy przewidziano punkt poboru energii elektrycznej i wody pitnej. Zaopatrzenie statku pasażerskiego w paliwo (w orientacyjnej ilości 3000 kg na tydzień) planuje się z samobieżnej cysterny (samochodu) z dystrybutorem.

17. Znaki wodne i nawigacyjne

Znaków wodnych nie przewiduje się: wystarczającym jest pobliski wodowskaz „Brzeg Most”.

Ze znaków nawigacyjnych przewiduje się:

- a) Na moście „Piastowskim” – od dolnej wody znak A.1 zakaz przejścia
- b) Na języku rozdzielającym z kanałem żeglownym:
znak „Rozgałęzienie szlaku żeglownego” w formie tyki ze znakiem szczytowym.

18. Wykorzystane materiały

- 1. Charakterystyczne stany wody. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Wrocław 2006
- 2. Dorzecze Odry. Monografia powodzi lipiec 1997. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Wrocław 1999
- 3. Podkłady geodezyjne 1:500
- 4. Pomiary i sondowania dna rzeki – własne.

19. Komentarz do uzgodnień

Załączone uzgodnienia mają charakter wstępny. Ostateczne uzgodnienia zawarte będą w Projekcie Budowlanym.

a) Uzgodnienie z RZGW (zał. 1)

ad 1) Znany jest nam fakt obecności w dnie rzeki na wysokości starej pompowni rur ujęcia. W wykonanych dla potrzeb operatu sondowaniach dna, przy stanie wodowskazu „250” nie znaleziono przeszkód. Podwodnych przeszkód nie stwierdzono również w trakcie ubiegłorocznej imprezy :”Flis Odrzański”: w miejscu ujęcia manewrowały wtedy statki techniczne oraz statek pasażerski. Tym niemniej dla potrzeb „Projektu Budowlanego” wykonane będą ponowne sondowania lub trałowanie a w wypadku stwierdzenia przeszkody, konieczność jej usunięcia zawarta zostanie w kosztorysie „PB”

- ad 2) Uwagi o konieczności i sposobie ewakuacji pontonów zawarte będą w „instrukcji eksploatacji” przystani
- ad 3) Uwagi o ewentualnym pogłębieniu akwatorium przystani zawarta będzie w „instrukcji” j.w.
Nie zachodzi i raczej nigdy nie zajdzie konieczność pogłębienia Odry dla potrzeb eksploatacji przystani.
- ad 4) Patrz uwagi ad 1)

b) Uzgodnienie z UŻŚ

Uwagi Urzędu Żeglug Śródlądowej uwzględniane będą w Projekcie Budowlanym oraz Instrukcji Eksploatacji przystani, w części dotyczącej wyposażenia przystani w środki BHP i P.Poż.

Ramowy zakres operatu wodnoprawnego określony ustawą „Prawo wodne” nie wymaga rozwiązania tego na obecnym etapie projektowania. Uwagi z całą pewnością uwzględnione będą w projekcie i instrukcji eksploatacji.